

Samfundsfag B | Sa1F | Neromie Selvam Fernando

Termin/omfang	2025-2026
Kort præsentation af faget	<p>Faget samfundsfag handler om det danske og de internationale samfundsforhold. Ud fra et teoretisk og empirisk grundlag giver faget viden, kundskaber og forståelse for de komplekse og dynamiske kræfter, som påvirker samfundsudviklingen ud fra et nationalt, regionalt og globalt perspektiv. Den samfundsmæssige udvikling undersøges ud fra et sociologise, politiske og økonomiske begreber som forbindes hermed. Fagbegreberne kvalificerer elevernes viden, handlemåder og standpunkter, sådan så eleverne opnår forskellige studiekompetencer og almen-dannelse.</p> <p>Igennem undervisningens indhold og forskellige arbejdsformer, skal eleverne have forståelse for demokratiets betydning for samfundsudviklingen, herunder udviklingen i det moderne samfund. Eleverne skal deltage i demokratiske debatter, tilegne sig innovative kompetencer, hvor formålet er, at de skal tænke løsningsorienteret og anvende teori, begreber, metoder fra samfundsvidenskabelige discipliner med udgangspunkt i virkelighedsnære samfundsmæssige problemstillinger. Desuden skal eleverne arbejde med professionsrettet og virkelighedsnære problemstillinger. Eleverne skal herunder forholde sig til og tage stilling til disse problemstillinger ud fra et diskuterende og fagligt kvalificeret niveau.</p> <p>Fagets kerne stof er bygget op omkring følgende temaer:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Sociologi: <ul style="list-style-type: none"> - Identitetsdannelse og socialisering - Politisk meningsdannelse og medier, herunder adfærd på sociale medier. - Social differentiering og kulturelle mønstre i forskellige lande, herunder Danmark. 2) Politik: <ul style="list-style-type: none"> - Politiske ideologier, skillelinjer og partiadfærd. - Magtbegreber og demokratiopfattelser samt rettigheder og pligter i et demokratisk samfund, herunder ligestilling mellem kønnene. - Politiske beslutningsprocesser i Danmark i en global sammenhæng, herunder de politiske systemer i Danmark og EU. 3) Økonomi: <ul style="list-style-type: none"> - Velfærdsprincipper, herunder stat, marked og civilsamfund - Det økonomiske kredsløb, økonomiske mål, herunder bæredygtig udvikling, og økonomisk styring nationalt og regionalt. - Globaliseringens og EU's betydning for den økonomiske udvikling i Danmark, herunder konkurrenceevne og arbejdsmarkedsforhold. 4) Metode: <ul style="list-style-type: none"> - Komparativ, kvantitativ og kvalitativ metode.
Grundbøger	<p>Til undervisningen anvendes følgende grundbøger:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Samf på B" af Oliver Boserup Skov m.fl. (2022-2025), Columbus. Link til i-bogen: https://samfpåb.ibog.forlagetcolumbus.dk/ <p>Grundbogen suppleres med artikler og opgaver som digitaliseres og uploades i LUDUS. Derudover suppleres grundbøgerne med udsendelser og dokumentarer, materialer og tekstsamling.</p>

<p>Faglige mål</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Eleverne skal kunne undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger både i Danmark og i andre lande ved at anvende og kombinere kundskaber og viden fra fagets discipliner. - Arbejde med faglige sammenhænge, begreber og viden fra kernestoffet. Anvende nogle teorier til at forklare samfundsmæssige problemstillinger, herunder med afsæt i en diskussion. - Eleverne skal kunne undersøge og dokumentere et politikområde, også i relation til betydningen af EU samt de globale forhold. - Viden om sociale og kulturelle mønstre som eleverne skal kunne sammenligne og forklare. - Arbejde med økonomiske prioriteringsproblemer i Danmark og EU, samt diskutere løsninger herfor. - I samspil med andre fag skal eleverne kunne arbejde med problemstillinger. - Viden om fagets metoder og identitet. - Eleverne skal kunne formulere problemstillinger og indsamle materialer, både på dansk og fremmedsprog, som de skal bearbejde og anvende en kritisk vurdering af. Materialet skal herunder også være statistisk materiale, hvor de skal undersøge og diskutere problemstillinger samt konkludere. - Eleverne skal kunne fremvise udviklingstendenser og faglige sammenhænge ud fra diagrammer, tabeller, modeller, diagrammer og egne beregninger ved at benytte digitale hjælpemidler. - Formidle faglige sammenhænge ud fra en nuanceret og på en struktureret måde ud fra fagets taksonomiske niveauer. Herunder med afsæt i fagets terminologi. - Ud fra et fagligt grundlag skal eleverne kunne argumentere nuanceret, både ud fra egne synspunkter og sammenhængende ud fra en faglig dialog. - Eleverne skal arbejde projektorienteret med professionsrettet og virkelighedsnære problemstillinger
<p>Evaluering Obligatorisk - standardtekst.</p>	<p>Elevernes faglige udbytte i faget evalueres regelmæssigt på varierende måder og formidles løbende i form af feedback fra underviseren til eleverne. Feedbacken gives i relation til de faglige mål med fokus på vurdering af og for læring, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • som en integreret del af undervisningen (mundtligt/skriftligt), • efter hvert tema/emne og • i forbindelse med faglige evalueringssamtaler. <p>I tilknytning hertil inddrages eleverne løbende i fælles evaluering af undervisningen.</p>
<p>Eksamen</p>	<p>Prøveform A: synopsis-eksamen</p>
<p>Fagpakke</p>	<p>Samfundsfag B er en del af fagpakken, "Samfund og menneske".</p>
<p>Projekt- og praktikforløb</p>	<p>4. Projekt- og praktikforløb i fagpakken "Samfund og menneske" (Samfundsfag B og psykologi C) med fokus på professionsrettede HF-forløb om "<i>Hvad gør en professionel socialrådgiver, politibetjent eller familierådgiver, når man arbejder professionelt med at inkludere socialt udsatte unge eller borgere med</i></p>

	<i>forskellige kulturelle og socioøkonomiske baggrunde i Holstebro Kommune”?</i>
--	--

Tema 1: Køn og identitetsdannelse i det senmoderne samfund	
Periode og omfang	Uge 33-41 (34 lektioner)
Kort beskrivelse af temaet (herunder kort om tværfaglige forløb)	I dette tema har eleverne arbejdet med krop, køn, magt og ligestilling, herunder med fokus på identitetsdannelsen i det senmoderne samfund og hvordan krop, køn og de sociale medier kan have indflydelse på identitetsdannelsen. I relation til samfundsudviklingen har vi haft fokus på accelerationssamfundet samt hvilken indflydelse det har fået for individet og samfundsudviklingen. I den sammenhæng havde eleverne besøg af en ekstern oplægsopholder i arbejdet med emnet omkring kropsideal og de høje krav og forventninger unge mennesker stilles overfor i dag. Eleverne har arbejdet med flere teoretiske retninger inden for sociologien. Ligeledes har eleverne arbejdet med social ulighed, social arv og mønsterbryder og fattigdom.
Indhold	<p>Teori og fagbegreber:</p> <p>Krop, køn og ligestilling</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patriarkatet og kønssociologi - Simone de Beauvoir – Biologisk og socialt køn - Ligestilling mellem kønnene - Judith Butler – Diskursivt køn <p>2) Anthony Giddens:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Selvidentitet & refleksivitet - Det senmoderne samfund - Valgmuligheder - Aftraditionalisering - Ekspertsystemer - Udlejring af sociale relationer - Adskillelse af tid og rum - Ontologisk sikkerhed/usikkerhed <p>3) Thomas Ziehe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturelle frisættelse - Formbarheden - Individualisering - Subjektivisering - Potensering - Emblematisering <p>4) Pierre Bourdieu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Habitus, Kapitalbegreber, felt <p>5) Erving Goffman:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Front stage & Back stage - Social konstruktion

- Face
- Selvet
- Indtryksstyring
- Performativ og iscenesættelse

6) Hartmut Rosa:

- Accelerationssamfundet
- De tre former for acceleration

7) Sociale grupper og social ulighed:

- Social ulighed
- Formel lighed, chancelighed og resultatlighed
- Den nye ulighed

Oplægsholder: Freya Luna – "Et liv med en spiseforstyrrelse"

Grundbog

- "Samf på B" af Oliver Boserup Skov m.fl. (2022-2025), Columbus. Link til i-bogen: <https://samfpåb.ibog.forlagetcolumbus.dk/>

(Anthony Giddens: Kap. 2.2), (Thomas Ziehe: Kap. 2.2), (Judith Butler: Kap. 2.4), (Erving Goffman: Kap. 2.3), (Hartmut Rosa: Kap. 2.2), (Pierre Bourdieu, social arv og mønsterbryder, den nye ulighed: Kap. 3.1)

Bog: "Køn og ligestilling", af Anna Storr-Hansen, Kia Ditlevsen & Tine Studstrup. 2022. Columbus Teorier om køn (Simone De Beauvoir og Judith Butler) s. 52-69 (PDF-fil)

Bog: Luk samfundet op! af Peter Brøndum & Thor Banke Hansen, Columbus 2025. Kap. 4.5. (Vedlagt som PDF i Ludus: Levevilkår) Link: <https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=1>

Bog: Luk samfundet op! af Peter Brøndum & Thor Banke Hansen, Columbus 2025. Kap. 4.1. (Vedlagt som PDF i Ludus: Livsformer) Link: <https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=1>

Bog: Luk samfundet op! af Peter Brøndum & Thor Banke Hansen, Columbus 2025. (Vedlagt som PDF i Ludus: Livsstile) Link: 4.2. Link: <https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=1>

Podcast: Ungdomsforskning – 10 tendenser i ungdomslivet: <https://www.buzzsprout.com/1355827/episodes/6651238>

Artikler:

- "Freya skriver om et tabu så stort, at selv hendes familie ikke har hørt hendes historie- før den udkommer på bog" af Palle Hyldahl Brændsgaard, 29-06-2021. Artiklen vedlagt som PDF.
- "En ulogisk stor gruppe af unge har kurs mod førtidspension og evig forsørgelse" Af Thomas Flensburg & Michael Olsen, Politiken. 28-02-2024.
- "Når vi oplever, at alt omkring os accelererer, vokser behovet for langsomhed" Af Camilla Mehlsen, Information. 07-10-2016

	<p>Tekstmaterialer (Synopsis eksamenstræningsbilag)</p> <p>Bilag 1: "Skærmkroppe giver unge lyst til at ændre deres egen krop" Af Ritzau, Kristeligt Dagblad. 05-02-2024.</p> <p>Bilag 2: "Annoncer "flyder" på sociale medier og kan forstærke usikkerhed hos unge, mener eksperter" Af Mie Juhl Lorensen, TV2.dk. 25-05-2025.</p> <p>Bilag 3: "Ung kvinde havde aldrig tænkt over sine rynker, før fremmede skød hende 15 år ældre" Af Erna Bojesen Rosenqvist, TV2.dk. 20-08-2024.</p> <p>Bilag 4: "Filler og fedtfrysning: Kosmetiske Klinikker åbner på stribe" Af Anna Granskov & Sille Ugelvig, DR.dk. 27-04-2024.</p> <p>Bilag 5: "Lad 2025 blive året, hvor vi accepterer kroppens aldring – og fravælger kosmetiske indgreb" Af Peter Stouby Hansen, Information. 02-01-2025.</p> <p>Video/Dokumentar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - DR1-dokumentar – Besat af den perfekte krop: https://www.dr.dk/drtv/program/besat-af-den-perfekte-krop_76907 - Er sociale medier skyld i unges mistrivsel? Her er forskningens svar: https://www.youtube.com/watch?v=0uurz4YR9Uo - DR1-dokumentar: Historien bag historien: De perfekte piger, 2015: https://www.youtube.com/watch?v=OHCF5qRULwU - Social differentiering: https://www.youtube.com/watch?v=UAEI56ieQK8
<p>Faglige mål</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Eleverne har arbejdet med aktuelle samfundsmæssige problemstillinger i Danmark i forhold til det senmoderne samfund, sociale medier, individualiseringen og den kulturelle frisættelse samt udviklingen af identitet. • Arbejde med faglige sammenhænge, begreber og viden fra kernestoffet. • Anvende teorier til at forklare samfundsmæssige problemstillinger, herunder med afsæt i en diskussion. • Redegør for fagbegreber og teorier og anvende dem i en analyse. • Viden om sociale forhold og mønstre som eleverne skal kunne sammenligne og forklare. • I samspil med andre fag skal eleverne kunne arbejde med professionsrettet og virkelighedsnære problemstillinger. • Viden om fagets metoder og identitet. • Eleverne skal kunne formulere problemstillinger og indsamle materialer, som de skal bearbejde og bearbejde ud fra samfundsfaglig teori og kritiske refleksioner. Herunder statistisk materiale, hvor de skal undersøge og diskutere problemstillinger samt konkludere. • Eleverne skal kunne fremvise faglige sammenhænge ud fra tabeller, modeller og egne beregninger ved f.eks. at benytte digitale hjælpemidler.

	<ul style="list-style-type: none"> • Formidle faglige sammenhænge ud fra en nuanceret og på en struktureret måde ud fra fagets taksonomiske niveauer. Herunder med afsæt i fagets terminologi. • Ud fra et fagligt grundlag skal eleverne kunne argumentere nuanceret, både ud fra egne synspunkter og sammenhængende ud fra en faglig dialog.
Evalueringsformer og –metoder	Mundtlig og skriftlig evaluering i klassen. Eleverne har arbejdet med kvalitative og kvantitative metoder
Arbejdsformer og afleveringer	Undervisningen har været præget af lærergennemgang, gruppearbejde, prøvelser, kreative arbejdsformer, diskussionsøvelser, individuelt arbejde med fokus på medbestemmelse og elevens livsverden, gruppepræsentationer og individuelt skriftligt arbejde i form af synopsis-skrivning. Derudover tavleundervisning med fokus på dialogiske undervisning og elevinddragelse.

Tema 2: Dansk politik, demokrati og EU	
Periode og omfang	Uge 44-8 (73 lektioner)
Kort beskrivelse af temaet (herunder kort om tværfaglige forløb)	I dette tema har eleverne arbejdet med kernestof inden for fagområdet, Politik både lokalt og internationalt/globalt. Herunder med fokus på politiske ideologier, partier, nye skillelinjer samt partiadfærd og vælgeradfærd. I den sammenhæng har eleverne arbejdet med det politiske system, demokratiformer og magt i Danmark, EU og globale sammenhæng. I forlængelse af temaet har eleverne også tilegnet sig arbejdet med statistiske undersøgelser, anvende teorier i arbejdet med samfundsfaglige og virkelighedsnære problemstillinger, herunder i arbejdet med praksisfaglige forløb (4.POP). Eleverne har deltaget i valgdebat med kommunalpolitikere i Lemvig Kommune.
Indhold	<p>Teori og fagbegreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Medier og politik (Kap. 4.6) - Demokrati, medborgerskab rettigheder og pligter (Kap. 4.2) - Demokratiformer (Konkurrencedemokrati, repræsentative demokrati, deliberativt demokrati og deltagelsesdemokrati) (Kap. 4.2) - Magtformer (Kap 4.3) - Partiadfærd og vælgeradfærd – Molins model (Kap 6) - Kaare Strøms teori – partiadfærd (Kap. 6.2) - Partityper (Klassepartier, catch-all parti til markedsparti) og partiernes funktion (Kap. 6.1) - Værdi og fordelingspolitik (Kap. 6.1) - Teorier om vælgeradfærd (Parti-identifikationsmodellen, Rational choice modellen, den sociologiske model, issue-voter teorien), Kap. 6.3. - Politiske ideologier (Stat, marked, civilsamfund, liberalisme, socialisme, social liberalisme, konservatisme), Kap. 5.1 - Demokratiske beslutningsprocesser: Parlamentarisme, præsidentialisme og magtens tredeling. Den parlamentariske styringskæde (Kap. 4.4.) - Minervamodellen, livsformer og levevilkår (Kap. 6.4) - David Eastons model (Kap. 4.1) - Medianvælgermodellen (Kap. 6.2)

	<ul style="list-style-type: none"> - Klassesamfund, social ulighed og den nye ulighed (kap. 3.1) - EU's institutioner og den politiske beslutningsproces (Kap. 4.7) - EU's integrationsteorier (Neofunktionalisme og Intergovernmentalisme), Kap. 4.7 - EU's fri bevægelighed (Kap. 4.7) - EU's demokratiske underskud (Kap. 4.7) - Globalisering (Kap 7.7) <p>Grundbog:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iBog: "Samf på B" af Oliver Boserup Skov m.fl. (2022-2025), Columbus. Link til i-bogen: https://samfpåb.ibog.forlagetcolumbus.dk/ - iBog: Byrådet – magt of politik i baghaven (kap. 1 – Hvad rager kommunen og byrådet mig? (Vedlagt som PDF i Ludus)": https://byrådet.ibog.forlaget-columbus.dk/?id=132 - iBog: Luk Samfundet op! af Peter Brøndum og Thor Banke Hansen. Forlaget Columbus, 2026. Kap.: 5.5: Ideologiske forgreninger (Vedlagt som PDF i Ludus) <p>Ekstern oplægsholder: Valgdebat på HF – Kommunalpolitik 2025</p> <p>Video:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Blok på bistand, E02, 4. afsnit. MitCFU: https://mitcfu.dk/Materiale-Info/?faust=TV0000031840&s=46723185&n=1&o=hits - Statsministerens nytårstale <p>Artikler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kommunalvalg, DR: https://www.dr.dk/nyheder/politik/kommunalvalg/din-stemmeseddel/131 - "Knap halvdelen af vælgerne er i tvivl: - Spørgsmålet er jo altid, hvornår man skal begynde at kæmpe" Af Henrik Lind, Dagbladet-Holstebro-Struer, 22-10-2025 - "Unge fester på Østhavnen giver bekymringer blandt beboere" af Jesper Lundsgaard, Dagbladet Holstebro. 21-07-2025 - "Partierne er splittede: Skal Lemvig have flere solceller?" af Benny Gade, Lemvig Folkeblad. 31-10-2025. - "200 arbejdstimer under lup: Unge fritidsjobbere mangler viden om deres rettigheder" af Benny Galde. Lokalavisen Lemvig, 16-07-2025. - Aktuelle nyhedsartikler – Lemvig får ny borgmester
<p>Faglige mål</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De studerende har fået kendskab til grundlæggende fagbegreber inden for politik, politiske partier, vælgervandringer, skillelinjer og grundlæggende viden om de politiske ideologier. • De studerende har arbejdet med samfundsfaglige problemstillinger ud fra de taksonomiske niveauer herunder statistik. • Elever kan redegøre, anvende, analysere og diskutere samfundsfaglige problemstillinger • Eleverne kan fagligt argumentere og diskutere med afsæt i specifikke samfundsfaglige problemstillinger.

	<ul style="list-style-type: none"> • De studerende har lært selvstændigt at søge efter sekundær materiale omkring de politiske partiers politikområder og mærkesager. • De studerende kan selvstændigt aflæse tabeller og diagrammer. • De studerende har fået viden om EU's institutioner, beslutningsprocesser og EU-samarbejdet
Evalueringsformer og –metoder	<p>Skriftlig evaluering af forløbet.</p> <p>I forløbet har de studerende arbejdet med kvalitative og kvantitative metoder. Synopsis-skrivning</p>
Arbejdsformer og afleveringer	<ul style="list-style-type: none"> - Æstetiske læreprocesser - Gruppearbejde og par-øvelser - Gruppedialog og Klassedialog - Rollespil – partiadfærd og vælgeradfærd - <p>Projekt- praktikforløb: Eleverne har selvstændigt indsamlet egen empiri og heraf arbejdet projektorienteret i fagene samfundsfag B og psykologi C. Hvor eleverne har arbejdet med problemstillinger, teorier inden for bysociologi, mangfoldige fællesskaber og identitetsdannelse. Her har de indsamlet datamateriale (observation) og viden ved at høre oplægsholdere og besøge kulturinstitutioner og foreningslivet i Holstebro. I den sammenhæng har eleverne arbejdet med professionsrettet og virkelighedsnære problemstillinger, hvor undervisningsformen har været projektorienteret. Aflevering af PP-præsentation af deres oplæg og præsentation af deres observationer.</p>

Tema 3: Velfærdsstatens udfordringer	
Periode og omfang	Uge 8- 12 (18 lektioner)
Kort beskrivelse af temaet (herunder kort om tværfaglige forløb)	<p>I dette tema har eleverne arbejdet med de tre velfærdsmodeller og diskussionen om hvad velfærd er. Derudover har de arbejdet med forskellige problemstillinger med fokus på velfærdsstatens interne og eksterne udfordringer samt løsninger på disse udfordringer. De har ligeledes arbejdet med centrale begreber der karakteriserer velfærdsmodellerne, og undersøgt fordele, ulemper samt samfundssyn, menneskesyn, statens og markedets rolle. I arbejdet med aktuelle emner har vi også arbejdet med folketingsvalget 2026.</p> <p>Teori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Velfærdsstatens interne og eksterne klemmer (Udfordringer) • Ældrebyrden, demografiklemmen og omkostningsklemmen, indvandring samt individualiserings- og forventningsklemmen. Outsourcing, globalisering og EU-klemmen. • Ældrebyrde eller ældreressource? • Velfærdsstatens fremtid og løsninger: Brugerbetaling, Udlicitering, Privatisering, Frivillig/civilsamfund, øget kontrol, flere i arbejde – forøge arbejdsudbudet. • Brain drain og brain gain. • De tre velfærdsmodeller

	<ul style="list-style-type: none"> • Konkurrencestaten – den nye velfærdstype? • Fattigdom og social ulighed
Indhold	<p>Grundbog:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Samf på B" af Oliver Boserup Skov m.fl. (2022-2025), Columbus. Link til i-bogen: https://samfpåb.ibog.forlagetcolumbus.dk/ <p>(Kap. 5.3): Velfærdsstatens interne og eksterne klemmer (Kap 5.4): Velfærdsstatens fremtid og løsninger (Kap. 5.4): forøgelse af arbejdsudbuddet, kontrol af offentlige ydelser, tidligere start på arbejdslivet samt bedre integration på arbejdsmarkedet. (Kap. 5.4): Konkurrencestat. (Kap 5.2): De tre velfærdsmodeller (Kap. 5.1): Stat, marked og civilsamfund (Kap. 3.1): Lighed, social ulighed, den nye ulighed (Økonomisk ulighed og fattigdom)</p> <p>Opgaver/dokumenter</p> <p>Artikler</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Så blev spændingsudløst: Mette Frederiksen udskriver Folketingsvalg" af Ritzau, Politiken. 26-02-2026 (Inddrager video): https://politiken.dk/danmark/politik/folketingsvalg/art10744546/Mette-Frederiksen-udskriver-folketingsvalg - "Byg din egen regering" af Ask Rostrup m.fl. TV2, 26-02-2026: https://nyheder.tv2.dk/politik/2026-02-06-byg-din-egen-regering - DR, Meningsmåling: https://www.dr.dk/nyheder/politik/meningsmaalinger - <p>Dokumentar/video:</p> <ul style="list-style-type: none"> - DR-dokumentar: https://www.dr.dk/drtv/se/indefra-med-anders-agger-udsat-en-besked-fra-paul-mccartney_480092 <p>Tekstmaterialer: bilagsmateriale til synopsis for tema 3 (Eksamensøvelse)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bilag 1: "Historiker: Den danske velfærdsmodel er afgørende for vores nationale sammenhængskraft" Af Michael Böss, Dr.Phil., seniorrådgiver Tænk tanken Prospekt, forfatter og lektor emeritus, Aarhus Universitet. Altinget. 01-04-2024. - Bilag 2: "Statsminister: Stærk velfærd vil kræve mere af os i fremtiden", Ritzau. DR-Nyheder. 21-03-2024. - Bilag 3: "Der skal også være et velfærdssamfund til næste generation", Af Martin Damm, Borgmester, Formand KL. Jacob Bundsgaard, Borgmester, næstformand, KL. Jyllands-Posten, 11-01-2024.

	<ul style="list-style-type: none"> - Bilag 4: "Færre fødsler vil få store konsekvenser for jobbet: »Det er utroligt, at der ikke har været mere fokus på det før nu«" Af Per Thiemann, Redaktør for økonomi og sundhed. Politiken, 14-03-2024. - Bilag 5: "Befolkningstallet i fremtiden fordelt efter alder", Danmarks Statistik. 01-06-2023: https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/borgere/befolkning/befolkningsfremskrivning
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • De studerende har arbejdet med konkrete samfundsfaglige og økonomiske såvel som sociale problemstillinger for den universelle velfærdsstat • De studerende har arbejdet med artikler, hvori de arbejdet ud fra taksonomiske niveauer (Redegør, analysere og diskutere) • De studerende har fået kendskab til velfærdssystemet, det danske arbejdsmarked, ulighed/liched samt centrale områder inden for det danske velfærdssamfund • De studerende har analyseret og undersøgt forskellige problemstillinger ved forskellige velfærdsstater og udviklingen af en konkurrencestat. • De studerende har arbejdet med statistiske modeller og grafer. • De studerende har fået grundlæggende viden om de teoretiske begreber, sådan så de kan anvende begreberne i form af en redegørelse, analyse og diskussion. • De studerende har arbejdet med samfundsfaglige problemstillinger med særligt fokus på velfærdsstatens udfordringer, hvor de selvstændigt har kunnet dokumentere, anvende og perspektivere. • De studerende har arbejdet med statistiske modeller og grafer, som de som følge af den samfundsfaglige problemstilling har lært at aflæse. • De studerene har arbejdet med samfundsfaglige problemstillinger ud fra aktuelle samfundsfaglige problemstillinger både i forhold til velfærdsstatens interne og eksterne udfordringer samt med fokus på arbejdsmarkeds politik og den danske model (Flexicurity modellen). • De studerende har arbejdet med konkretet fremtidsrettede problemstillinger, herunder med fokus på at analysere, diskutere og vurdere.
Evalueringsformer og –metoder	Skriftlig og mundtlig evaluering.
Arbejdsformer og afleveringer	Gruppesarbejde Par øvelser Taleundervisning, dialogisk undervisning med elevinddragelse.

Tema 4: Velfærdsstatens økonomi og globalisering	
Periode og omfang	Uge 12-16 (15 lektioner)
Kort beskrivelse af temaet (herunder kort om tværfaglige forløb)	<p>I dette tema har de studerende arbejdet med konkrete økonomiske udfordringer i Danmark, EU og internationalt med fokus på velfærdsstatens økonomiske udfordringer. I den sammenhæng har de studerende arbejdet med samfundsøkonomi og økonomiske teorier. Globalisering samt finansieringen af velfærdsstaten. De studerende har ligeledes arbejdet med aktuelle samfundsøkonomiske problemstillinger i et nationalt og globalt perspektiv.</p> <p>Teori:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Globalisering - Samfundsøkonomiske mål - Økonomisk vækst og bæredygtig udvikling - Økonomisk politik: Finanspolitik, pengepolitik, valutapolitik og strukturpolitik - Det økonomiske kredsløb og konjunkturer - Arbejdsmarkedspolitik - Udbud og efterspørgsel - De økonomiske skoler: Keynesianisme og neoklassikerne - EU og økonomisk politik - Det indre marked - Økonomisk politik – strukturpolitik og valutapolitik
<p>Indhold</p>	<p>Grundbog:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Samf på B" af Oliver Boserup Skov m.fl. (2022-2025), Columbus. Link til i-bogen: https://samfpåb.ibog.forlagetcolumbus.dk/ <p>(Kap. 7.3): Samfundsøkonomiske mål</p> <p>(Kap. 7.1): Hvad er økonomi – Markedsøkonomi og blandingsøkonomi</p> <p>(s. 229-235, Samf på B): Betalingsbalancen og</p> <p>(Kap. 7.4): Finanspolitik og pengepolitik</p> <p>(Kap 7.4): Valutapolitik og strukturpolitik</p> <p>(Kap. 7.2): Det økonomiske kredsløb og konjunkturer</p> <p>(Kap. 7.1): Udbud og efterspørgsel</p> <p>(Vedlagt tekst): De økonomiske skoler – Keynesianisme og neoklassikerne</p> <p>(Kap. 7.5): EU og økonomisk politik</p> <p>(Kap. 7.3): Årsager til Inflation og betalingsbalancen</p> <p>(Kap. 7.7): Globalisering og interdependens</p> <p>(Kap. 7.7): Globalisering og produktivitet. Fordele og ulemper ved globalisering samt globaliseringsoptimister og globaliseringspessimister.</p> <p>(Kap. 5.4): Konkurrencestat.</p> <p>Artikler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lektorer i sociologi: Konkurrencestaten har spillet fallit. Længe leve den bæredygtige stat" af Silja Thøgersen. Politiken, 20-11-2020. <p>Tekstmateriale:</p>

	<p>Bilag 1: "Regeringens prognose: Dansk økonomi holdes oppe af udlandet i år", af Bo Nielsen, Økonomiredaktør. Jyllands-Posten, 23-03-2023.</p> <p>Bilag 2: "Trods krisebekymringer er det fornuftigt med stram finanspolitik", af Leder, Børsen. 24-03-2023.</p> <p>Bilag 3: "»Dansk økonomi står bomstærkt«: Regeringen finder 16 milliarder ekstra kroner", af Ritzau, Politiken. 23-05-2023.</p> <p>Bilag 4: "Pæn fremgang i dansk økonomi", Danmarks Statistik, marts 2023. https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/nyt/NytHtml?cid=45342</p> <p>Bilag 5: "Status på arbejdsmarkedet", af Beskæftigelsesministeriet, maj 2023. https://bm.dk/media/22668/status-paa-arbejdsmarkedet.pdf</p> <p>Bilag 6: "Trods faldende inflation er det stadig dyrt at gå i supermarkedet", af Julie Würtz, DR. 10-05-2023.</p> <p>Video/Dokumentar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Video: Tal om din økonomi - Alene: https://www.youtube.com/watch?v=qIslbUWaZxM Varighed (6:51), Forbrugerrådet TÆNK. 07-05-2022 - Video: De samfundsøkonomiske mål: https://www.youtube.com/watch?v=fOH98MYlQuc - Video: Derfor stiger priserne på fødevarer netop nu: https://www.youtube.com/watch?v=6eEiich0WjM - Video: Hvordan EU-politik har indflydelse på din og danskernes hverdag? Link: https://www.youtube.com/watch?v=XLJvFxin60A - Video: Det økonomiske kredsløb: https://vimeo.com/526028619 - Video: Derfor bliver alting dyre: https://www.youtube.com/watch?v=5v-vy59RfMQ - Video: Ekspansiv finanspolitik: https://vimeo.com/340180740 - Video: Kontraktiv finanspolitik: https://vimeo.com/340180717 - Video: Ekspansiv pengepolitik: https://vimeo.com/340180693 - Video: Kontraktiv pengepolitik: https://vimeo.com/340180673 - Video: Hvad er globalisering: https://www.youtube.com/watch?v=toLNBMe2-2w
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • De studerende har arbejdet med konkrete samfunds-faglige og økonomiske såvel som sociale problemstillinger for den universelle velfærdsstat

	<ul style="list-style-type: none"> • De studerende har arbejdet med artikler, hvori de arbejder ud fra taksonomiske niveauer (Redegør, analysere og diskutere) • De studerende har fået kendskab til velfærdssystemet, det danske arbejdsmarked, ulighed/liched samt centrale områder inden for det danske velfærdssamfund • De studerende har arbejdet med det økonomiske kredsløb, samfundsøkonomi og aflæse statistiske tabeller. • De studerende har analyseret og undersøgt forskellige problemstillinger ved forskellige velfærdsstater og udviklingen af en konkurrencestat. • De studerende har arbejdet med globaliseringens og EU's indflydelse og påvirkning af den økonomiske udvikling i Danmark, herunder med fokus på arbejdsmarkedsforhold og konkurrenceevne. • De studerende har kendskab til og har arbejdet med samfundsøkonomiske problemstillinger lokalt og globalt. • De studerede har arbejdet med globalisering og undersøgt forskellige økonomiske og sociale problemstillinger som relaterer sig til globaliseringen og globale forhold • De studerende har arbejdet med aktuelle samfundsmæssige problemstillinger ud fra de taksonomiske niveauer. • Anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra fagets kernestof i samfundsfag. • De studerende har analyseret og undersøgt forskellige aktuelle økonomiske problemstillinger og løsninger herpå med fokus på økonomisk politik. • De studerende har arbejdet med statistik. • De studerende har arbejdet med fagets metoder.
Evalueringsformer og –metoder	Skriftlig evaluering
Arbejdsformer og afleveringer	<p>Gruppearbejde-skrivning</p> <p>Problemorienteret skriftlig arbejde herunder synopsis</p> <p>Individuelt arbejde med skriftlige afleveringsopgaver (Synopsis)</p> <p>Par-øvelser</p>

Tema 5: Integration og kulturforskelle	
Periode og omfang	Uge 16-20 (23 lektioner)
Kort beskrivelse af temaet (herunder kort om tværfaglige forløb)	I dette tema har de studerende arbejdet med integration og kulturforskelle. Her med henblik på integrationsprocesser, udfordringer og muligheder. De studerende har arbejdet med aktuelle samfundsfaglige problemstillinger omkring integration her med afsæt i forståelsen af identitetsvalg, kulturforskelle i forskellige lande. I den sammenhæng har eleverne fået indblik i majoritetsgrupper og minoritetsgrupper i et multikulturelt samfund samt hvordan vellykket integration skabes og kan mislykkes. I arbejdet med dette har eleverne arbejdet med kontaktteorien af Gordon W. Allport og anerkendelsesteorien af Axel Honneth.
Indhold	<p>Grundbog:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Samf på B" af Oliver Boserup Skov m.fl. (2022-2025), Columbus. Link til i-bogen: https://samfpåb.ibog.forlagetcolumbus.dk/ <p>Teori:</p>

- Integrationsprocesser (Kap. 3.2)
- De tre identitetsvalg af Thomas Hylland Eriksen (81-82, PDF-fil)
- Stereotyper og fordomme (89-95 vedlagt PDF-fil)
- Etnocentrisme og kulturrelativisme (89-95, PDF-fil)
- Kontaktteorien af Gordon W. Allport (89-95, PDF-fil)
- Anerkendelsesteorien af Axel Honneth (105-107, PDF-fil)
- Geert Hofstede – Kultur og kulturforskelle (143-150, PDF-fil)
- Kvalitative, kvantitative og komparative metoder

Tekstmaterialer: Synopsis – eksamensøvelse til tema 5

Bilag 1: "Styr på integrationen: - Det er bydende nødvendigt" Af Pernille Rohde. Nordvestnyt Kalundborg. 11-12-2023.

Bilag 2: "Samarbejde bærer frugt" Af René Larsen. Ballerup Bladet, 27-12-2023.

Bilag 3: "Tidligere islamist: Mentaliteten om et "os og dem" findes derude" Af Marie Bebe. Berlingske, 25-02-2024.

Bilag 4: "Udlændinge skal gennemgå værdimæssig assimilation, siger Venstre-minister" Af Ritzau. TV2-Nyheder, 03-05-2024.

Bilag 5: "Københavns borgmester afviser at forbyde kønsopdelt svømning" Af Ritzau. TV2-Nyheder, 07-04-2024.

Bilag 6: Arbejderbevægelsens erhvervsråd, 04-04-2024: <https://www.ae.dk/analyse/2024-04-oeget-beskaeftigelse-blandt-ikke-vestlige-indvandrere-har-givet-et-loeft-af-bnp-paa>

Bilag 7: Danmarks Statistik - Indvandrere i Danmark, 12-12-2023: <https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/Publikationer/Vis-Pub?cid=47883>

PDF-filer:

- **PDF-fil:** Anerkendelsesteori (Ærke dansker perker dansker", (2011) skrevet af Morten Hansen Thorndal)
- **PDF-fil:** Stereotyper og fordomme og kontaktteorien - Kontaktteorien (Ærke dansker perker dansker", (2011) skrevet af Morten Hansen Thorndal)
- **PDF-fil:** De tre identitetsvalg (Ærke dansker perker dansker", (2011) skrevet af Morten Hansen Thorndal)
- **PDF-fil:** Geert Hofstede – Integration og virksomheder (Integration på danske virksomheder – et spørgsmål om kultur)

Video/udsendelse:

- **Video – Det splittede Danmark del 2:** <https://mitcfu.dk/materiale-info.aspx?mode=-1&page=1&pageSize=6&search=det%20splittede%20danmark&orderby=title&SearchID=dd3e5c46-ab86-471a-b685-635b66367145&index=2>

	<ul style="list-style-type: none"> - Det splittede Danmark del 1: https://mitcfu.dk/materiale-info.aspx?mode=-1&page=2&pageSize=6&search=Det%20splittede%20danmark&orderby=title&SearchID=680033ee-37f3-4a4d-b9eb-dfc7db9a883a&index=2
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • De studerende har fået kendskab til sociale og kulturelle forskelle i forskellige lande herunder Danmark. • Eleverne har arbejdet med forskellige opfattelser identiteter, etnicitet og minoritetsgrupper. • Eleverne har arbejdet med statistiske undersøgelser og aflæse tabeller. • Eleverne har ligeledes arbejdet med fagets metoder og virkelighedsnære samfundsfaglige problemstillinger ud fra fagets taksonomier. • Eleverne har diskuteret forskellige samfundsfaglige problemstillinger omkring integration, danskhed og kultur samt sociale forskelle. Herunder med fokus på EU og den globale påvirkning.
Evalueringsformer og –metoder	<p>Skriftlig evaluering Kvalitative, kvantitative og komparative metoder</p>
Arbejdsformer og afleveringer	<p>Gruppearbejde + par-øvelser Individuelle skriftlige opgaver herunder synopsis-skrivning Dialogbaserede undervisningsformer Lærergennemgang</p>